

Extra werkvormen en activiteiten

bij Staal spelling

Hieronder vind je extra werkvormen en activiteiten die je kunt gebruiken bij spelling grammatica. Deze werkvormen passen bij de didactiek van *Staal spelling* en zijn doelgericht. De werkvormen 'In de les' kun je inzetten in de reguliere spellingles. De werkvormen 'Buiten de les' zijn extra activiteiten.

In de les

- In plaats van beurten geven, vraag de kinderen om zelf de beurt door te geven aan een ander kind.
- De kinderen wijzen een categorie (bijvoorbeeld het luchtwoord) op de categoriekaart in het staalboek aan. Ze denken aan de regel en delen deze met hun maatje.
- De kinderen wijzen een categorie (bijvoorbeeld het luchtwoord) op de categoriekaart in het staalboek aan. Ze denken aan de regel en delen deze met hun maatje. De kinderen bedenken ook ieder een woord en delen die met hun maatje.
- Laat de kinderen twee rijen maken in hun schrift. Boven de een schrijven ze bijvoorbeeld ei en boven de ander ij. Noem vervolgens een aantal woorden die de kinderen in de juiste rij schrijven. Kijk samen na.
- De kinderen bekijken de dictees van de afgelopen week. Welke categorie(ën) hebben ze altijd goed? In welke categorie maken ze de minste en de meeste fouten? Op welke categorie gaan ze de komende week extra letten?
- Deel de klas in groepjes. Ze doen een zogenaamde (bijvoorbeeld) sch-woordenwedstrijd. Welk groepje bedenkt in twee minuten de meeste sch-woorden?
- Gebruik de samenstelling uit het oefendictee. Laat de kinderen van deze samenstelling één woord veranderen, zodat een nieuw, bestaand woord ontstaat. Doe eerst een woord samen. Bijvoorbeeld fietstocht: fietsbel, fietstas, zwerftocht, trektocht.

In de les

- **Opdrachten bij oefenen met de bal**
  - Noem de categorie:
Zeg een woord, gooi de bal. Een kind vangt de bal en noemt de categorie.
  - Noem de regel:
Zeg een categorie, gooi de bal. Een kind vangt de bal en noemt de regel.
  - Noem de categorie en de regel:
Zeg een woord, gooi de bal. Een kind vangt de bal en noemt de categorie. Gooi opnieuw, een ander kind zegt de regel.
  - Bedenk een woord bij de categorie:
Zeg een categorie, gooi de bal. Een kind vangt de bal en noemt een woord bij de categorie. Zo gaat de bal rond totdat niemand meer een woord weet.
  - Noem de groep van de klank:
Zeg een klank, gooi de bal. Een kind vangt de bal en noemt de groep (lange klank, korte klank, tweetekenklank, medeklinker).

Buiten de les

- Geef de kinderen een blad met rijen. Zet boven elke rij het pictogram van een categorie. De kinderen nemen het blad mee naar huis en zoeken en verzamelen woorden van de categorieën die op het blad staan.
- Geef de kinderen **de ei-plaat** met de invulvelden, te downloaden van Mijn Malmberg <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/mijn-malmberg-basisonderwijs/werkbladen-bij-ei-en-au-plaat/> De kinderen vullen de woorden zelf in.
- Geef de kinderen **de au-plaat** met de invulvelden (te downloaden van Mijn Malmberg <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/mijn-malmberg-basisonderwijs/werkbladen-bij-ei-en-au-plaat/> De kinderen vullen de woorden zelf in.
- Laat de kinderen een eigen poster maken met als titel 'Mijn moeilijke categorie'. Ze zoeken in bijvoorbeeld folders, schoolboeken, tijdschriften en dictees naar woorden van deze categorie.
- Zet een rechthoek in het midden van een groot vel papier en verdeel het papier om de rechthoek heen in vier vlakken. Schrijf in de rechthoek bijvoorbeeld *ei-plaat*. Geef de kinderen per viertal zo'n vel papier. De kinderen bedenken zo veel mogelijk woorden erbij en schrijven die in hun vak. Na een paar minuten gaan de kinderen denken, delen en uitwisselen. Samen hebben ze een heleboel ei-woorden verzameld.
- Laat de kinderen in tweetallen een dictee bedenken. Alle aangeboden categorieën moeten erin voorkomen. Kijk zelf na of het dictee klopt. De volgende dag geeft elk tweetal het nagekeken dictee aan een ander tweetal. Ze maken elkaars dictee. Bespreek het samen. Goede spellers vinden dit een leuke opdracht.

Buiten de les

- De kinderen maken een of twee zinnen met de woorden van het dictee. Geef de kinderen per tweetal twee blaadjes. Boven het ene blaadje staat de sch, boven het andere blaadje schr. De kinderen noemen om de beurt een woord dat hiermee begint en schrijven het op het goede blad. Welk tweetal verzint de meeste woorden? Geef vooraf aan hoeveel tijd ze hebben.
- De kinderen bedenken samen een verhaaltje met de woorden en de zin uit het dictee. Ze maken er een stripverhaal van in vier kadertjes.
  - Stap 1: Ze overleggen wat er gebeurd kan zijn.
  - Stap 2: Ze maken een volgorde zoals bij een stripverhaal.
  - Stap 3: Ze schrijven en tekenen wat ze bedacht hebben.

In en buiten de les

- Laat de kinderen in tweetallen oefenen met de regels. Het ene kind zegt de categorienaam, de ander noemt de regel die erbij hoort. Ze bedenken allebei een woord erbij.
- Laat de kinderen met behulp van het staalboek in tweetallen woorden oefenen van de ei-plaat. Een kind zegt een zin uit de rap, de ander het ei-woord.
- Laat de kinderen met behulp van het staalboek in tweetallen woorden oefenen van de au-plaat. Een kind zegt een zin uit de rap, de ander het au-woord.
- Als energizer kun je tussendoor nog eens samen de ei- of au-rap zingen.